

Kommunalavdelingen
Kommunal- og regionaldepartementet
PB 8112 Dep

0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: #43245v1/th-th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@jus.no T +47 22 03 50 61

29.09.2006

Høring - Rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter"

Vi viser til departementets høringsbrev av 13. mars 2006 vedrørende rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter".

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettsikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som en uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for IKT og personvern. Lovutvalget består av Eva Jarbekk, Cathrine Murstad, Kaare M. Risung, Torstein Arendt, Anne K. Brække og Ulf Samer (leder)

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

Generelt vil Advokatforeningen bemerke at rapporten i vesentlig grad omhandler tekniske forhold som faller utenfor vår kompetanse.

Advokatforeningen har derfor fokusert sin gjennomgang på de deler av rapporten som omhandler emner man har erfaring med. Dette gjelder kapittel 6.3.1 om

personvern, kapittel 6.3.2 om eSignatur, kapittel 8 om tekniske utfordringer og kapittel 9 om kontroll og godkjenning av elektronisk stemmegivning. Våre kommentarer følger under.

Vedrørende personvern, legges det til grunn at politisk oppfatning er en sensitiv opplysning som krever samtykke for behandling. Videre skrives det på side 60 at velgeren vil kunne anses å avgi slikt samtykke ved selve avgivelsen av stemmen. Vi peker på at det kan stilles spørsmål ved om et slikt samtykke er avgitt frivillig dersom det ikke finnes alternativer til elektronisk stemmeavgivning. Før eventuelle forsøk med e-stemming iverksettes bør dette utredes nærmere, eventuelt må man fremskaffe de nødvendige lovhjemler.

Til rapportens øvrige anbefalinger vil Advokatforeningen presisere at det må inngås et omfattende avtaleverk – både for programvare knyttet til vedrørende sikkerhet og til stemmeteknisk programvare. Erfaringsmessig vil dette være et tidkrevende arbeid hvor man må legge mye energi i kravsspesifikasjoner og utforming av avtaler.

Det er en rekke juridiske og tekniske forhold som må hensyntas, og man må sikre at det gis tilstrekkelig tid til å gjøre dette arbeidet grundig med innspill fra relevant ekspertise på de mange ulike områdene.

Vennlig hilsen

Anders Ryssdal
leder

Merete Smith
generalsekretær